

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ประจำปี 2569

หน่วยงาน : ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อองค์ความรู้ : คู่มือการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง (Caregivers of Older Persons)

ขั้นตอน	รายละเอียดการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
คิด	1.วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในพื้นที่เพื่อจัดบริการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย 2.จัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนา รวบรวมองค์ความรู้ 3.คิด กำหนดแผนการจัดทำองค์ความรู้ รูปแบบหรือเครื่องมือที่จะจัดทำ เช่น จัดทำคู่มือ เล่มเอกสาร สื่อ E-book คลิปการเรียนรู้ การประเมินผล	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดศรีสะเกษ โดยกลุ่มแผนงานและวิชาการ ได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในพื้นที่เพื่อจัดบริการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนา รวบรวมองค์ความรู้ และได้ระดมความคิดเพื่อจัดทำแผนการจัดทำองค์ความรู้ของศูนย์ฯ รวมถึงร่วมกันวางแผนรูปแบบเครื่องมือการจัดทำองค์ความรู้ จากการพิจารณาดังกล่าว ศูนย์ฯ จึงได้จัดทำ “คู่มือการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง (Caregiver of Older Persons)” ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมแนวทาง หลักการและกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกอบรม ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม และการดำเนินการฝึกอบรม การบริหารจัดการฝึกอบรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถผลิตบุคลากรผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค้น/สร้าง	-คณะทำงานร่วมกันวิเคราะห์ ข้อมูลรวบรวมจัดทำร่างคู่มือ ในรูปแบบเล่มเอกสาร ,ไฟล์ PDF,E-book และสื่อการเรียนรู้ คลิป VDO -จัดทำแบบประเมินผลทดลอง ใช้เครื่องมือและการใช้คู่มือจริง ในระบบ Google ฟอร์ม	การจัดการความรู้เรื่อง “การบริหารจัดการ ฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง (Caregivers of Older Persons)” ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในทุก ขั้นตอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบ โครงการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ และภาคีเครือข่าย ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการ ดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริง ในระยะ เริ่มต้น บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและ กำหนดประเด็นความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการ ฝึกอบรม จากนั้นร่วมกันรวบรวมข้อมูล เอกสาร ขั้นตอนการปฏิบัติงานและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดระบบเป็นองค์ ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดและนำไปใช้ได้ ในขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ บุคลากรที่ เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องและ ความครบถ้วนของเนื้อหา รวมถึงเสนอแนะแนว ทางการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ ขั้นตอนการ ดำเนินงาน Flow Chart แบบฟอร์ม ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง เมื่อ พัฒนาคู่มือแล้ว มีการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการ ดำเนินงาน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสะท้อนผล การใช้คู่มือ ทั้งด้านความเหมาะสม ความสะดวกใน การใช้งาน ปัญหาที่พบ และข้อเสนอแนะ เพื่อนำ
------------------	---	--

		ข้อมูลกลับมาปรับปรุงและพัฒนาคู่มือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กระบวนการดังกล่าวทำให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการถ่ายทอดความรู้จากผู้มีประสบการณ์ไปสู่ผู้ปฏิบัติงานคนอื่น ลดการพึ่งพาความรู้เฉพาะบุคคล และส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ขั้นตอนการค้น/สร้าง คณะทำงานได้ร่วมกัน คัดวิเคราะห์ข้อมูลรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและคัดเลือกข้อมูลสำคัญต่าง ๆ เช่น แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) แนวทางการจัดฝึกอบรมอาชีพของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศรีและครอบครัว มาตรฐานบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยจัดทำร่างคู่มือในรูปแบบเล่มเอกสาร เพื่อนำเสนอคณะทำงานเพื่อร่วมกันพิจารณาความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหา ก่อนจะได้คู่มือฉบับสมบูรณ์ที่สามารถเผยแพร่ได้
เข้าถึง/แบ่งปัน	-ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง -แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ประโยชน์จากคู่มือผู้เข้ารับฝึกอบรมอาชีพ จำนวน 40 คน	ศูนย์เรียนรู้ การพัฒนาศรีและครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ช่องทางต่าง ๆ เช่น การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ Facebook บอร์ดประชาสัมพันธ์และมุมความรู้ของศูนย์ฯ รวมถึงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “คู่มือการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง (Caregivers of Older Persons)” ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุม ศปท.ศก

ปรับปรุง/เผยแพร่	1.วิเคราะห์ถอดบทเรียนในการปรับปรุงรูปแบบชุดคู่มือการเรียนรู้ 2.ปรับปรุง/พัฒนาคู่มือ และสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	ก่อนทำการเผยแพร่ ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะทำงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การทดลองใช้คู่มือ ด้วยแบบประเมินก่อนเรียน(Pre-test) แบบประเมินหลังเรียน(Post-Test) และการประเมินผลการทดลองใช้ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ
------------------	---	---

สรุปผลที่ได้และแนวทางพัฒนาต่อ

ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ : การจัดการความรู้เรื่อง “การบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 420 ชั่วโมง (Caregivers of Older Persons)” นอกจากเป็นการรวบรวมข้อมูลและแนวทางที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการนำ ประสบการณ์การปฏิบัติงานจริง ปัญหา อุปสรรค เทคนิค และแนวทางการแก้ไขของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสังเคราะห์ให้เกิดเป็นแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นได้รับการจัดระบบใหม่ในลักษณะ “กระบวนการบริหารจัดการฝึกอบรมแบบครบวงจร” ตั้งแต่การศึกษาความต้องการ การวางแผนเปิดหลักสูตร การเตรียมความพร้อม การดำเนินการฝึกอบรม การจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์จริง การติดตามและนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนการสรุปบทเรียนและพัฒนาหลักสูตร จุดเด่นขององค์ความรู้ใหม่ คือ การนำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนมาจัดลำดับให้เห็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการทำงาน ทำให้ความรู้ที่เดิมอยู่ในรูปของประสบการณ์และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานสามารถเปลี่ยนเป็นองค์ความรู้ที่มีโครงสร้าง ชัดเจน ถ่ายทอดได้ และนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ ยังมีการนำผลจากการทดลองใช้และข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องมาทบทวนและปรับปรุงองค์ความรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาแบบ “เรียนรู้จากการปฏิบัติ สังเคราะห์ ทดลองใช้ ประเมินผล ปรับปรุง” ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาและต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้รับ : คู่มือการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง(Caregivers of Older Persons) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้และแนวทางปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกอบรมโดยสามารถนำไปใช้ในการวางแผน เตรียมความพร้อมดำเนินการฝึกอบรม ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และตรวจสอบได้ การนำคู่มือไปใช้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานที่ต้อง ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้การบริหารจัดการฝึกอบรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คู่มือยังสามารถใช้เป็นต้นแบบในการ

พัฒนาระบบการบริหารจัดการฝึกอบรมของหน่วยงานอื่นที่จัดหลักสูตรในลักษณะเดียวกัน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการยกระดับคุณภาพ การจัดการฝึกอบรมในภาพรวม

ปัญหาและอุปสรรค : การดำเนินงานจัดการความรู้เรื่องการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 420 ชั่วโมง เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการรวบรวมองค์ความรู้จากเอกสาร ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และประสบการณ์ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจพบข้อจำกัดด้านการรวบรวมข้อมูล ความแตกต่างของประสบการณ์ผู้ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการจัดทำคู่มือ และการประสานงานระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ การถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลให้เป็นองค์ความรู้ที่เป็นลายลักษณ์อักษร จำเป็นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้คู่มือ มีความชัดเจน ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง

แนวทางพัฒนาต่อยอด หรือสิ่งที่ยังดำเนินการได้ไม่แล้วเสร็จ : เพื่อให้การจัดการความรู้เรื่องการบริหารจัดการฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 420 ชั่วโมง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ดังนี้พัฒนาคู่มือสู่ระบบดิจิทัล (Digital KM) พัฒนาระบบบริหารจัดการฝึกอบรมให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน นำองค์ความรู้จากคู่มือมาพัฒนาเป็นแนวทางปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) พร้อมจัดทำ Flow Chart และ Checklist เพื่อให้บุคลากรสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ลดความซ้ำซ้อน และลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น